

OTKRIĆE Najnovija istraživanja potvrdila vezu između lijekova za spavanje, antihistaminika te antidepresiva sa simptomima demencijom i Alzheimerove bolesti

Zbog tableta za spavanje raste rizik od demencije za čak 54 posto

Tanja Božić
tanja.bozic@vecernji.net

Što povezuje pilule za spavanje, antidepresive, antihistaminike (lijekove za smanjenje simptoma peludne alergije) i lijekove za "preaktivni" mokraćni mjehur s demencijom i Alzheimerovom bolešću? Vezu između tih lijekova i bolesti koja pogađa starije otkrili su znanstvenici Washingtonskog sveučilišta na čelu s profesoricom Shelly Gray.

Važne su i nuspojave

Upravo je ona, potaknuta samoinicijativnim uzimanjem lijekova iz ove opasne skupine, na studiju farmaceutike pokrenula istraživanje o njihovoj vezi sa simptomima i progresijom bolesti kod

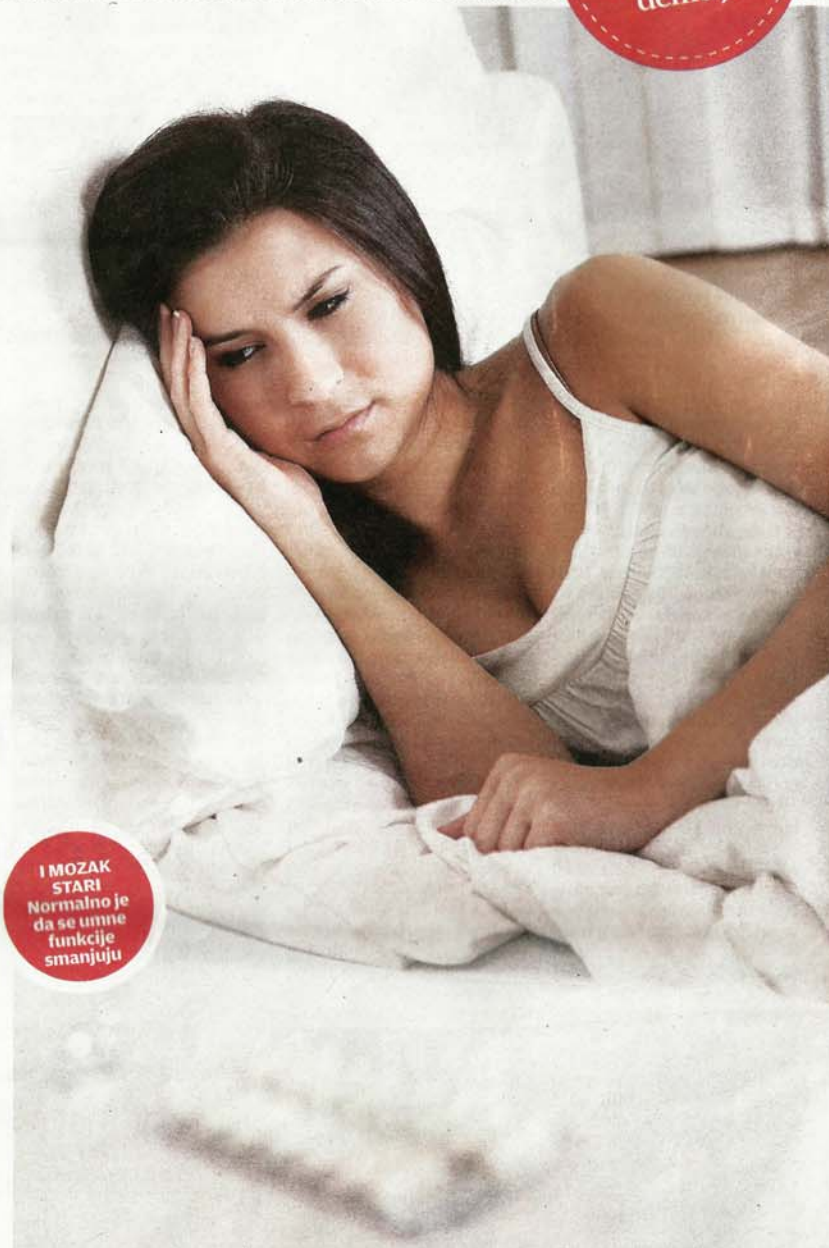
već oboljelih od demencije. Lijekovi među kojima su antidepresivi, oni za smirenje i spavanje izazivaju niz nuspojava, među kojima su pospanost i loše pamćenje. Istraživanje dr. Gray i njezina tima pokazalo je kako oni utječu na mozak blokirajući glavnog "glasnika", supstanciju acetylcholine koja "prenosi" upute cijelom nizu funkcija u tijelu. Oni koji ovakve lijekove uzimaju dulje vrijeme u skupini su izloženoj povećanom riziku oboljevanja od demencije, stoji u studiji koja je objavljena u časopisu JAMA Internal Medicine. Uzimanje doze od 10 miligrama nekih od lijekova iz spomenute skupine povećavaju rizik od demencije čak 54 posto, a nakon sedam godina, i od Alzheimerove bo-

S tabletama za smirenje i alergije valja biti oprezan jer mogu potaknuti simptome demencije

DR. NATAŠA KLEPAC
specijalist neurolog

I MOZAK STARI
Normalno je da se umne funkcije smanjuju

Nesanic i dezorijentiranost prvi su znaci demcije

THINKSTOCK

Najvažnije je paziti na propisane doze, a kod starijih pacijenata liječnici moraju kontrolirati koje lijekove uzimaju bez recepta

lesti, i to čak 63 posto. Važno je, objasnila je dr. Gray, da liječnici vode ozbiljniju skrb o starijim pacijentima, prateći i koje preparate uzimaju mimo recepta. Istraživanje je pratilo stanje skupine od 3434 muškarca i žena u dobi od 65 i više godina koji su uzimali lijekove iz ovih skupina. Kod njih čak 637 razvila se Alzheimerova bolest, a 160 ih je pokazalo ozbiljne oblike demencije. Pozdravljajući ovo istraživanje američkih kolega, dr. Simon Ridley iz Centra za istraživanje Alzheimerove bolesti u Velikoj Britaniji naglašava potrebu za dodatnim istraživanjima.

Nipošto nije indikator

– Studija otkriva nove veze antikolinergika s pojavnosti demencije, no rezultati još uvijek ne govore da su oni i uzrok bolesti – kaže dr. Nataša Klepac, specijalistica neurologije koja ovu studiju drži zanimljivom, no ističe kako je poveznica s demencijom i Alzheimerom vrlo tanka. – Činjenica je da se demencija javlja kod starijih ljudi koji su skloniji nesanicama i blagim depresijama, a oni su stoga pod terapijom medikamentata. Uzimanje takvih preprata nipošto ne može biti okidač za bolest, daleko od

toga. Nuspojave koje se javljaju kod pacijenata koji uzimaju antidepresive ili lijekove za npr. peludnu alergiju poput smušenosti, pospanosti i dezorijentiranosti najčešće su prolazne naravi i nestaju s prestankom uzimanja lijekova – kaže dr. Klepac i naglašava da se takvi medikamenti nipošto ne mogu smatrati lakmus-testom za prve simptome demencije ili Alzheimerove bolesti.

– Sve smo stariji. Godine 2009. na svijetu je bilo starijih od 65 godina tek 13 posto. Za tridesetak godina "nas staraca" bit će dvostruko više. Naši pradjedovi umirali su s pedeset godina. Danas se prosječna dob produžila do osamdesete godine. Oni rođeni ovih dana živjet će do stote. Nakon četrdesete moguća je pojava smanjivanja umnih sposobnosti, "brzine razmišljanja". Normalno je da se te umne funkcije značajnije počnu smanjivati tek u sedamdesetim godinama. Ozbiljni problemi nastaju samo ako obolimo – ističe dr. Nataša Klepac.

Demencija se javlja kod starijih, sklonih nesanic i depresiji, ali lijek nije okidač